

...jskiej Służby Pow...
...admira 93, tel. 044 5... 2186
...ial: tapak@wp.pl; www.zawackie.pl
956 46 25 127; REGO... 36
KRS 00030 41
Nr r-ku 82 1090 1506 0000 0003 5002 0244

V 109
AK

54-060 Opole

Gdymia
JHH-AK
Szymaniski Bolesław
ps. „Cicha Woda”
N: 120/729 Pom.
1

**SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI**

Szymanski Bolesław

J. M. - 120 / 72, 9 Pom.

Gdynia J. M. 21 - AK

I./1. Relacja *k. 9 s. 1-9*

I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora *k. 2 s. 1-2*

I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora —

II. Materiały uzupełniające relację —

III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora —

III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945

III./5. Inne ... —

IV. Korespondencja

1.) *bieżąca* *k. 2 s. 1-2*

V. Nazwiskowe karty informacyjne *k. 15*

VI. Fotografie *dwadź wkomogramfi*

1/1. Delaja Bolesława Szymbalskiego

z 8.03.1984 roku z pismem Fundacji

z 7.08.1995 i relacje uzupełniająco.

z 21.03.1995 mpis

lk. 9 s. 1-9

54 - 060 O p o l e .

W s p o m n i e n i e

z działalności w Tajnym Hufcu Harcerzy w Gdyni w latach 1939 -1945.

Na wezwanie dha hm. Benedykta Porożyńskiego - Komendanta Morskiego Rejonu Harcerzy w Gdyni skierowane w rozkazie z dnia 1939.09.16 do harcerzy o dalszą walkę z wrogiem w pracy konspiracyjnej wstąpiłem w listopadzie 1939 roku do zastępu dha Romana Kaźmierczaka wchodzącego w skład działającej już harcerskiej drużyny konspiracyjnej. Luźno działające zastępy i drużyny konspiracyjne w dniu 1940.01.01. łączą się w Tajny Hufiec Harcerzy w Gdyni.

Komendantem Tajnego Hufca Harcerzy został dh Henryk Szymański pseud. " Samotny Jastrząb ". Zostaje wprowadzona nowa struktura organizacyjna oparta na systemie trójkowym. Należę nadal do zastępu dha Romana Kaźmierczaka. Zdobywam wiedzę i umiejętności w zakresie ideologii harcerskiej dostosowanej do walki z okupantem. Składam przysięgę na sztandar I Morskiej Drużyny Harcerzy im. Króla Włoka - dysława IV. Tekst przysięgi został ustalony w 1940 roku i brzmiał " Mam szczerą wolę, całym życiem pełnić służbę Bogu i Polsce, o wolność Jej walczyć do ostatniej kropli krwi, sztandaru biało - czerwonego żadnym niegodnym uczynkiem nie splamić i być posłusznym Prawu Harceskiemu ". Odbierający przysięgę dodawał : " Od tej chwili jesteście żołnierzami. Obowiązkiem waszym jest walka o wolność polski - nagroda zwycięstwo ". Przysięgę odebrał dh Hubert Regliński pseud. " Złoty Jeleń ". Otrzymuję pseudonim " Cicha Woda ". W początkowej swej pracy Tajny Hufiec Harcerzy nie otrzymywał żadnej łączności z innymi organizacjami podziemnymi. Dopiero w roku 1941 zostaje przez dha Henryka Szymańskiego podporządkowany Polskiemu Związkowi Powstańców - Związkowi Walki Zbrojnej oraz Szarym Szeregom. Podporządkowując się ogólnej akcji podziemnej harcerskiej pozostaje jako samodzielny o własnej autonomii Hufiec. W tym czasie następuje ożywiona działalność, mająca na celu: wyszkolenie i przygotowanie młodzieży polskiej do służby wojskowej, przeciwdziałanie akcji S.S i Gestapo, walkę z wrogiem przez stosowanie szerokiej akcji sabotażowej. W tym celu w T.H.H. powołano specjalne grupy. Wchodzę w skład grupy kierowanej przez dha Huberta Reglińskiego, przygotowującej nas do służby wojskowej. Prowadzona jest również wielka kontrakcja wcielania obywateli polskich na niemieckie listy narodowe. W listopadzie 1942 roku następują aresztowania w Szarych Szeregach i w Związku Walki Zbrojnej. W dniu 1942.11.26. zostaje aresztowany Komendant T.H.H. " Samotny Jastrząb ", który

który po 3 mies. śledztwie prowadzonym przez gdańskie gestapo zostaje zesłany do obozu koncentracyjnego w Sztuthoffie. " Samotny Jastrząb " nie załamuje się i nie wydaje członków T.H.H. Okres krytycznego przełomu mija. Zostaje zerwany kontakt z organizacjami centralnymi. T.H.H. pozostaje samodzielną jednostką. Rada Hufca powierza funkcję Komendanta T.H.H. phm. Hubertowi Reglińskiemu pseud. " Złoty Jeleń ". W roku 1943 nawiązany zostaje kontakt z grupą A.K. przybyłą z Bydgoszczy. W tym czasie w T.H.H. działają dwie drużyny. Jestem zastępowym 3 zastępu w 2 drużynie prowadzonej przez dhę Józefa Wawrzyńczyka pseud. " Twarde Serce ". Mimo trudnych warunków pracy konspiracyjnej, jakie występowały w tym okresie " Złoty Jeleń " kontynuuje nadal z wielkim poświęceniem i zapałem rozpoczęte przez " Samotnego Jastrzębia " dzieło. Pod koniec roku 1943 phm. Hubert Regliński zmuszony jest opuścić Gdynię. Komendę T.H.H. przekazuje dhom: Edmundowi Śmierchalskiemu pseud. " Morski Orzeł " i Józefowi Wawrzyńczykowi pseud. " Twarde Serce ". Po nawiązaniu łączności z oficerem organizacyjnym V Korpusu AK Edmundem Welcem dhowie Edmund Śmierchalski i Józef Wawrzyńczyk zostają zaprzysiężeni jako żołnierze AK. THH wchodzi w skład V Korpusu IV Grupy II Podgrupy Wywiadu. Przyczyną tradycja THH i ideologia harcerska są nadal pielęgnowane. Za dalszy ciąg pracy harcerskiej odpowiedzialni są hufcowi " Morski Orzeł " i " Twarde Serce ". Kierownictwo THH w sprawach dywersyjno - wywiadowczych przechodzi w ręce ppor. Stanisława Kaczmarka - dowódcy II Podgrupy Wywiadu AK w Gdyni. Następuje reorganizacja w THH. Dowódcą całości został ppor. Stanisław Kaczmarek, dowódcą oddziału 01 został " Morski Orzeł ", zaś dowódcą oddziału 02 " Twarde Serce ", a sekretarką THH została dhna Felicja Reglińska pseud. " Wrzos ". W skład oddziału 01 wchodził dowódca plutonu, łączniczka dowódcy plutonu i drużynowi 3 drużyn. W oddziale 02 łączniczką dowódcy plutonu " Twardego Serca " była dhna Mieczysława Oleszakówna pseud. " Przelotny Ptak ". Drużynowym 1 drużyny był dh. Jerzy Nowak pseud. " Drapieźny Ryś ", drużynowym 2 drużyny byłem ja " Cicha Woda ", drużynowym 5 drużyny był dh. Zdzisław Nowak pseud. " Waligóra ", drużynowym 6 drużyny był dh. Robert Dyduch pseud. " Pstrąg ". Łączniczką 1 i 5 drużyny była dhna Zofia Nowak pseud. " Bystrooka " obecnie Lewicka. W skład mojej drużyny wchodziły 3 zastępy. Zastępowymi byli dhowie: Mieczysław Fiszer pseud. " Kamienne Serce ", Czesław Kurpiewski pseud. " Złamana Strzała ", Stanisław Zakrzewski pseud. " Błękitne Sokole Oko ". W tym składzie działaliśmy do czasu wyzwolenia Gdyni. Wraz ze swą drużyną brałem udział w szeregu akcjach. Najgłówniejszym osiągnię -

ciem była akcja pod kryptonimem " B - II ", polegająca na sporządzeniu planów niemieckich obwarowań wokół i w samej Gdyni, przeniesienia ich przez linię frontu do nacierającej armii radzieckiej i oddziałów wojska polskiego. Podczas trwania walk na dalekich przedpolach Gdyni i Gdanska wszystkie 6 drużyn THH sporządzały dokładne plany niemieckich fortyfikacji, obiektów wojskowych, obronnych pozycji, baz wypadowych, umocnień oraz nastrojów ludności. Na czele swojej drużyny wykonywałem zadania na terenie Małego i Wielkiego Kacka oraz Redłowa. W akcji tej z mojej drużyny wyróżnili się dhowie :

" Kamienne Serce ", " Rwać Strzała ", " Błękitne Sokole Oko ", " Ognisty Miecz " - Franciszek Mocek, " Głośne Echo " - Edmund Przytarski, Czesław Woźniak, Czesław Kurkowski, Edmund Liedke, oraz dwóch dhow spod Warszawy - nazwisk nie pamiętam. Zebrane przez nas dane przekazałem dowódcy plutonu. Komenda THH otrzymane dane z poszczególnych drużyn nanosiła na plany wraz z legendami. Wykonano dwa egzemplarze tych planów. Jeden egzemplarz dostarczony został przez front w rejonie Brus powiat Chojnice przez łączniczkę THH dhnę " Przelotny Ptak". Drugi egzemplarz dotarł przez front w rejonie Linii, powiat Morski przeniesiony przez 7 osobowy oddział prowadzony przez ppor. Stanisława Kaczmarka. W skład oddziału wchodził: ppor. Joachimczyk pseud. " Joachim ", " Twarde Serce ", Jan Walkusz - " Chytry Lis ", Felicja Walkusz - łączniczka THH. Przekazanie tych planów sztabowi Armii Radzieckiej w okolicach Brus i Dowódcy Wywiadu przy 165 Dywizji Armii Radzieckiej płk. Kostorowi w rej. Linii pozwoliło na oswobodzenie Gdyni przez wojska radzieckie i polskie bez zniszczeń budynków i urządzeń miasta i portu.-

Jan Walkusz

Toruń 7.08.85

4.

Ld2 849/A/85

Szan. Pan

Bolesław Szymański

45-060 OPOLE

Szanowny Panie !

Opracowując pańską teczkę osobową znajdującą się w Archiwum Fundacji, natrafiłam na pewne luki w danych biograficznych. W związku z tym zwracam się do Pana z prośbą aby zechciał Pan udzielić mi następujących informacji: - kiedy i gdzie się Pan urodził; - imiona rodziców, rodowe nazwisko matki, zawód ojca; - czym się Pan zajmował do chwili wybuchu wojny; - jaką pełnił Pan funkcję w konspiracji i co należało do zakresu pańskich zadań; - pańskie losy powojenne; - co Panu wiadomo o Edmundzie Welzu. Prosiłabym również o przesłanie Pana fotografii (najlepiej z okresu okupacji).

Z góry dziękuję za odpowiedź, łączę wyrazy szacunku

Dokumentalistka

mgr Hanna Marcinkowska

Bolesław Szymański Opole, dnia 25.08.1995 r.

45 - 060 Opole

Fundacja
Archiwum Pomorskie Armii Krajowej
ul. Wielkie Garbary 2

87 - 100 T o r u ń

Spełniając prośbę Pani mgr Hanny Marcinkowskiej z dn. 7.08.1995 r. l.dz. 349/17/95 niniejszym przekazuję co następuje do ewentualnego wykorzystania.

✓ Urodziłem się dnia 24 marca 1924 r. w Gdyni, jako syn Józefa ur. 26 września 1894 r. w Sokołowie pow. Wrzesnia, uczestnika strajku szkolnego we Wrzesni, górnika kopalni węgla w Nadrenii, skąd jako Polak w 1914 r. wcielony został do wojska niemieckiego a w 1918 r. w walkach pod Werdun dostaje się do niewoli francuskiej tam zgłasza się do tworzącej się armii gen. Józefa Hallera i w jej szeregach uczestniczy w wojnie polsko - bolszewickiej a po jej zakończeniu pełni na terenie Gdyni służbę w straży granicznej, następnie straży portowej a ostatnio jako bosman portu. Podczas okupacji był wydawcą wody pitnej na jednostki pływające w Gdyni, był również członkiem Armii Krajowej - dowódca oddziału Stefan Ruciński, zginął dnia 19 marca 1945 r w czasie nalotu lotniczego na Gdynię i Anny z domu Szulc urodz. 25 września 1890 r. w Gdyni.

Szkołę Powszechną ukończyłem w Gdyni w 1939 r. Od 1.01.1938 r. należałem do 4 Gdynskiej Drużyny Harcerzy im. Stefana Czarneckiego a od 20.12.1938 r. do 7 Gdynskiej Drużyny Skautów im. Tadeusza Kosciuszki, istniejących również przy Szkole Powszechnej w Gdyni przy ul.10-go Lutego, gdzie oprócz zdobywania sprawności i stopni harcerskich przygotowywaliśmy się do obrony przeciwlotniczej i stosowania pierwszej pomocy w warunkach wojny.

W czasie okupacji zostałem zatrudniony od listopada 1939 r. do marca 1945 r. w Stalarni Mechanicznej " Bruno Millner " w Gdyni-Orłowie.

✓ W listopadzie 1939 r. wstępuję do zastępu dha Romana Kazimierczaka b. drużynowego 4 GDH w Gdyni, który działał już w konspiracyjnej drużynie harcerskiej. Od niego dowiadujemy się, że powstał z dniem 1.01.1940 r. Tajny Hufiec Harcerzy, którego komendantem został dh Henryk Szymański pseudonim " Samotny Jastrząb ". Struktura organizacyjna THH oparta została na systemie trójkowym. Po złożeniu przyrzeczenia harcerskiego na sztandar I Morskiej Drużyny Harcerzy im. Króla Władysława IV, które przyjął dh. Hubert Regliński ps. " Złoty Jeleń " otrzymuję pseudonim " Cicha Woda ". W ramach zastępu zdobywam wiedzę i umiejętności w zakresie ideologii harcerskiej dostosowanej do walki z okupantem. Do tej chwili THH nie utrzymuje żadnej łączności z organizacjami podziemnymi. ✓ Dopiero w roku 1941 zostaje THH podporządkowany przez " Samotnego Jastrzębia " Polskiemu Związkowi Powstańczemu i Szarym Szeregom. W THH zostają powołane grupy akcji specjalnej. W ramach zastępu przechodzimy szkolenie mające na celu przygotowanie nas do służby wojskowej w warunkach bojowych, przeciwdziałanie antypolskim zamiarom wroga a szczególnie ograniczeniu wciągania Polaków na niemieckie listy narodowościowe. W listopadzie 1942 r. następują aresztowania w Szarych Szeregach i ZWZ. 26.11.1942 r. zostaje aresztowany hm. Henryk Szymański ps. " Samotny Jastrząb", który po 3 mies. śledztwie prowadzonym przez gdąskie Gestapo zostaje zesłany do obozu koncentracyjnego w Stuthoffie. " Samotny Jastrząb " nie załamuje się i nie wydaje członków THH. Okres krytycznego przełomu mija. Zostaje zerwany kontakt z organizacjami centralnymi. THH pozostaje samodzielna jednostką. Rada THH powierza funkcję komendanta hufca phm. Hubertowi Reglińskiemu ps. " Złoty Jeleń ". ✓ Z inicjatywy dha Zygmunta Tanasia ps. " Przebiegły Ryś " II Komendant THH przeprowadza rozmowę z pchor. " Markiem " henrykiem Szymanowiczem w stoczni DWK w Gdyni ubezpieczony przez Jana Walkusza i Zygmunta Tanasia. Komendant THH wysyła delegację

✓ w osobach Jana Walkusza i Zygmunta Tanasia do Bydgoszczy do Komendy Okręgu Pomorskiego Armii Krajowej. Por. Marek organizuje spotkanie z kpt. "Ksawerym" Franciszkiem Bendigiem, który przyjmuje THH w skład podziemnego WP -AK. Por. "Mściwoj" Jan Belau, Szef Odcinka Tczew-Gdańsk -Gdynia Wywiadu AK zaprzysięga Hufcowego THH Huberta Reglińskiego, Zygmunta Tanasia i Jana Walkusza. W tym czasie hufiec składa się z dwóch drużyn. Należę do 2-giej drużyny prowadzonej przez dha Jana Wawrzyń -czyka ps. "Twarde Serce". Prowadzę 3-ci zastęp w skład, którego wcho-
dzą trzej druchowie zamieszkali na terenie Małego Kacka. Szkoląc, prz-
kazuję zdobyte umiejętności w THH. Na wiosnę 1943 r. następuje złożenie przyrzeczenia harcerskiego na sztandar 1 MDH im. Króla Władysława IV na zbiorczystę, które w mej obecności odebrał zastępowy 4 zastępu dh Zdzisław Nowak ps. "Wali Góra". Odtąd druchowie: Mieczysław Fiszer przyjął pseudonim "Kamienne Serce", Czesław Kurpiewski-"Złamana Strzała, Stanisław Zakrzewski - "Sokole Oko", realizują zadania wyty-
czone przez "Złotego Jelenia" mimo trudnych warunków. Pod koniec 1943 r. Hubert Regliński opuszczając Gdynię przekazuje Komendę THH druhom Edmundowi Śmierchalskiemu ps. "Morski Orzeł" i Józefowi Wawrzyńczykowi ps. "Twarde Serce". Po nawiązaniu łączności z oficerem organiza-
cyjnym VK Armii Krajowej Edmundem Welcem druhowie Edmund Śmierchalski i Józef Wawrzyńczyk zostają zaprzysiężeni jako żołnierze AK. THH wcho-
dzi w skład VK, przyczym tradycja i ideologia harcerska jest nadal pie-
lęgnowana. Następuje reorganizacja THH. Hufcowy "Morski Orzeł" bez-
pośrednio dowodzi 1 plutonem Oddz. Dywers.-Wywiad. 01, zaś Hufcowy "Twarde Serce" dowodzi 2 plutonem THH Oddz. Dywers. - Wywiad 02. W skład 1 plutonu THH/01 wchodzi drużyny: - Im. gen. Władysława sikor-
skiego - drużynowy Zygmunt Tanaś ps. "Przebiegły Rys", - Im. Zawiszy Czar-
nego - drużynowy Stefan Nicki ps. "Wielka Ręka", -Samarytanek THH - drużynowa Janina Czaplewska obecnie Berent. W skład 2 plutonu THH/02 wchodzi : drużyna Im. płk. Dąbka - drużynowym byłem ja "Cicha Woda" wraz z zastępowymi "Kamienne Serce", "Złamana Strzała" i "Sokole Oko", prowadzącymi zastępy złożone z młodzieży zamieszkałej na terenie Małego Kacka, samodzielne zastępy: - Im. pfm. Kruszyńskiego-zastępowy Jerzy Nowak ps. "Drapieżny Rys", - Im. Brunona Walkusza - zastępowy Jan / Gerard / Walkusz ps. "Chytry Lis", - Im. Juliana Cyłkowskiego - zastępowy Zdzisław Nowak ps. "Wali Góra", - Im. Alfreda Dyducha - zastępowy Robert Dyduch ps. "Pstrąg". W skład łączniczek THH wchodziły Mieczysława Oleszakówna ps."Przelotny Ptak" dziś Pobłocka, Irena Mas-
kiewicz ps. "Wrzos" dziś Grzebyta, Zofia Nowak ps. "Bystrze-Oka" dziś Lewicka. Wraz ze swoją drużyną uczestniczyłem w szeregu działań, lecz najgłówniejszym przedsięwzięciem była akcja pod kryptonimem "B - II", polegająca na sporządzeniu planów niemieckich obwarowań wokół i w samej Gdyni, przeniesienia ich przez linię frontu do nacie-
rającej armii radzieckiej i oddziałów wojska polskiego, jeszcze przed rozpoczęciem uderzenia na Gdynię. Akcja ta została zaproponowana przez pora Joachimczyka ps. "Joachim" i po przyjęciu przez Radę THH została zaaprobowana przez kierownictwo oddziału VK, z ramienia, którego w pod-
jętych pracach wziął udział ppor. Stanisław Kaczmarek "02-186". Kierownikiem Akcji B-2 zostaje "Joachim", w skład sztabu wchodzi : Kaczmarek "02-186", "Morski Orzeł" i "Twarde Serce". Podczas trwania walk na dalekich przedpolach Gdyni wszystkie drużyny i samodzielne za-
stępy THH zbierały dokładne dane o niemieckich fortyfikacjach i obiek-
tach wojskowych, obronnych pozycjach, bazach wypadowych, umocnieniach oraz nastrojach ludności. Moja drużyna realizowała zadania na terenie Redłowa, Małego i Wielkiego Kacka. Osobiście przekazywałem zebrane przez nas dane dowódcy plutonu THH Józefowi Wawrzyńczykowi. Otrzymane dane z poszczególnych drużyn i zastępów niezależnie od nadzoru dowódców pluto-
nów THH i sprawdzeniu przez Joachimczyka i Kaczmarka nanosił na plany zastępowy Jan Górecki ps. "Młoda Mewa". Wykonano dwa egzemplarze planów na mapach sztabowych Gdyni i okolic. "Młoda Mewa" pracując w niemieckim Katasteramcie, mając dostęp do powielarni i składów map wykradł po kilka egzemplarzy. Plany z naniesionymi znakami zostały w jednym egzemplarzu

zapakowane w plecaku o podwójnym dnie przeniesione przez linię frontową w Brusach koło Chojnic przez łączniczkę THH Mieczysława Oleszkównę ps. "Przelotny Ptak" i przekazane sztabowi radzieckiemu. Dla przekazania drugiego egzempl. planów przez front wyszedł 7 osobowy patrol w kierunku Wejherowa. Przed frontem podzielił się na dwie grupy. Por. Stan Kaczmarek z Janem Pocięjką ps. "Iwan" dotarł do miejscowości Linia zatrzymując się na noc w zagrodzie Cecylii Brzeskiej i 10 marca 1945 r. zgłosił się w czasie walk do armii czerwonej i w sztabie w domu Ottona Milewczyka składali ustną relację odtwarzając plany z pamięci powiada - mając o drugiej grupie posiadającej plany. Por. J. Jachimczyk, Hufcowy J. Wawrzyńczyk, zastępowy Walkusz, łączniczki THH Irena Maśkiewicz ps. "Wrzos" i Felicja Walkusz ps. "Walka" dotarli 10 marca 1945 do zagrody kszubskiej rodziny w Strzepcu - Wybudowaniu, gdzie tego dnia hufcowy J. Wawrzyńczyk z zastępowym J. Walkuszem przekazali plany żołnierzom armii czerwonej na szosie do Linii. Zgodnie z założeniem plany zostały przekazane anonimowo jako dar Polaków dla żołnierzy radzieckich walczących o wyzwolenie Gdyni. Za udział w grupach roboczych akcji "B-2" zostali uczestniczący drużynowi i zastępowi wyróżnieni w tym z mojej drużyny "Zatruta Strzała", "Sokole Oko", Franciszek Mocek ps. "Ognisty Miecz", Edmund Przytarski ps. "Głosne Echo" a szczególnie Mieczysław Fiszer ps. "Kamienne Serce", gdyż mimo kilkakrotnego przesłuchiwania przez Gestapo aby przyjął grupę niemiecką z uwagi na niemieckie nazwisko a po kategorycznej odmowie po pobycie w Obozie Koncentracyjnym Stutthof przez ok. 6 mies. uczestniczy aktywnie w akcji "B-2". W marcu 1945 r. zostaje oddelegowany z stolarni do kopania rowów przy hali targowej w Gdyni. Dnia 19 marca 1945 r. na terenie posesji w Gdyni podczas nalotu lotniczego został mój ojciec ostrzelany z broni pokładowej tracąc życie w odległości 5 m od własnego domu, przy ul. Portowej 6 a. Jeszcze mimo nalotów na Gdynię udało mi się pochować mojego ojca na cmentarzu przy ul. Witomińskiej. Odtąd w rejonie ulicy Portowej a reszta mojej drużyny w Małym Kacku działając przyczyniała się do ochrony ludności polskiej w okresie wyzwolenia Gdyni. Po zakończeniu działań wojennych poznaję uczestników THH/ oddz. dywers.-wywiad AK w Gdyni, których ze względu na konspirację nie znałem.

Od maja 1945 r. do 13.08.1947 r. odbywałem zasadniczą służbę wojskową w Marynarce Wojennej, gdzie po ukończeniu szkoły podoficerskiej szkoliłem nowo wcielonych do Kadry w Uście. Od 1.02.1948 r. rozpocząłem służbę w pożarnictwie. Ukończyłem w roku 1950 Szkołę Oficerów Pożarnictwa w Łodzi a w 1953 r. 7-mio mies. Kurs Uzupełniający Oficerów Pożarnictwa w Centralnej Oficerskiej Szkole Pożarniczej w Warszawie, w 1959 r. Liceum Ogólnokształcące w Opolu. W ochronie przeciwpożarowej pracowałem kolejno, realizując zadania terenowej ochrony przeciwpożarowej w latach: 1948 - 1950 w Zawodowej Straży Pożarnej w Gdyni, 1950 - 1953 w Powiatowej Komendzie Straży Pożarnych w Kościerzynie, 1953-1959 w Wojewódzkiej Komendzie Straży Pożarnych w Opolu a następnie organizuję i zapewniam bezpieczeństwo pożarowe w ramach zakładowej ochrony przeciwpożarowej w latach: 1960 - 1975 w Opolskich Zakładach Przemysłu Cementowego / Cementownia "Groszowice", "Piast" i "Odra", a od 1975 - 1989 / Cementownia "Góraźdże", Zakłady Wapiennicze "Góraźdże", Zakłady wapiennicze "Gogolin" / wchodzące w skład Zakładów Cementowo - Wapienniczych "Góraźdże" w Choruli. 31.03.1989 r. przeszedłem na emeryturę w stopniu mjr. poż.

19.01.1951 r. zawarłem związek małżeński z Marią Kosyrczyk ur. 23.02.1929 r. w Imielinie, córką Jana Kosyrczyka uczestnika wojny polsko-bolszewickiej w armii gen. Józefa Hallera oraz powstania śląskiego i Marii z d. Jachimczyk. Mamy 2-ech synów Jerzego ur. 23.05.1957 r. i Leszka ur. 20.11.1963 r. posiadających wykształcenie średnie / Technikum ~~Biedonka~~ a młodszy Liceum Ogólnokształcące oraz 2-wu Letnie Studium Bibliotekarskie / oraz ukończoną Szkołę Chorążych Pożarnictwa. Jurek przejął po mnie kierownictwo ochroną przeciwpożarową w ZCW "Góraźdże" w Choruli. Leszek dowodzi Zmianą w Jednostce Ratowniczo - Gaśniczej Państwowej Straży Pożarnej w krapkowicach - Otmęcie.

Po ukończeniu służby wojskowej czynnie uczestniczyłem w ZHP na terenie Gdyni od września 1947 do sierpnia 1949 będąc przybocznym w 4 GDH, następnie drużynowym w 26 GDH przy Szkole Nr 1, a od 6.03.1949 instruktorem terenowym przy Szkole nr 1 i 19.

Od 2.04.1957 r. należałem do Związku Bojowników o Wolność o Demokrację w Gdyni a następnie przenieśliem się do Opola.

Z chwilą powstania Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej od 13.05.1991 zostałem w Okręgu Gdańskim przyjęty na członka - legitymacja nr 016723, następnie zostałem przeniesiony do Okręgu Śląskiego w Katowicach Oddział Opole od dnia 28.12.1993, pełniąc funkcję przewodniczącego komisji odznaczeń i wniosków,

Od 1.01.1980 jestem członkiem ZHP Krąg Starszo Harcerski Instruktorów Kombatantów Tajnego Hufca Harcerzy - Szarych Szeregów im. gen. Władysława Sikorskiego w Gdyni - legit. nr 96/79.

Od 9.10.1991 jestem członkiem Stowarzyszenia Szarych Szeregów - legit. nr 3520.

Od 15.12.1985 jestem członkiem Kombatantów I Samodzielnego Batalionu Morskiego w Gdyni - legit. nr 182.

Od 15.01.1948 r. byłem członkiem czynnym Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP a z chwilą przejścia na emeryturę jestem członkiem honorowym przy jednostce Zakład. Ochotn. Straży Pożarnej ZCW " Górażdze " w Choruli.

Posiadam :

- Zaświadczenie kombatantkie nr 432450/1003388 z dnia 7.10.1993,
- Książeczkę wojskową seria E nr 0967315 z dn. 13.04.1949, przydział WKU Opole, stopień wojsk. St. bosman,
- Dowód osobisty seria TK nr 8356639 wydany 4.07.1966 w Opolu, pesel - 24032405598,
- telefon w Opolu nr 542793,
- Książeczkę służbową ZHP seria LXXXVI nr 0522 z dn. 22.12.1947.

Zostałem uhonorowany:

wyszczególnienie	dnia	nr legit.	przez	za zasł.
1. Krzyż Armii Krajowej	28.01.1981	22661	MON Lond.	w konsp.
2. Medal Wojska po raz 1 i 2	13.08.1948	25843	"	"
3. Odznaka Pamiątk. Okręgu Pomorskiego AK	11.11.1986	206	Kom.Odzn.	"
4. Odznaka " Akcja Burza "	1995	V/26/16	UdskiOR	"
5. Odznaka Grunwaldzka	01.07.1958	200513	ZBOWiD	"
6. Medal Za Zasługi Dla Marynarki Wojennej PRL	26.06.1987	-	D-ca Mar.Woj.	roz.MW
7. Medal Pamiątkowy "W obronie Morskich Granic - Pol.Lud.	1989	-	"	"
8. Medal 10 - lecia P.L.	31.01.1955	385852	Rada Pań.	w gosp.
9. Medal 40- lecia P.L.	22.07.1984	2/521/84M	"	"
10. Srebrny Medal Za Zasługi Dla Obronności Kraju	10.10.1973	S-32134	Min.Obr.Nar.	dla obr. kraju
11. Srebrna Odznaka Zasłużony Dla Bud. i PRZEMISŁU BUD.	23.05.1985	1289/85	Min BiPMB	w gosp.
12. Złoty Znak Związku	12.04.1994	3906/94	ZG Zw.OSP	w pożarn.
13. Złoty Med. Za Zasługi dla Pożarnictwa	14.04.1980	834-Z/80	"	"
14. Srebrny Med. Za Zasługi dla Pożarnictwa	4.04.1973	37203	"	"
15. Odznaka Honorowa Zasłu - żony Funkcjonariusz Pożarn.	18.05.1986	591/86	Min.Spr.Wew.	"
16. Krzyż Zasługi dla ZHP z rozetą	14.11.1989	2331	Naczeln. ZHP	dla harc
17. GDYNIA - ZA ZASŁUGI	15.11.1989	199	Przew.MRN	dla Miasta
18. Honorowa Odznaka Zasłużo - nego dla Żegl. Ziemi Opol.	17.10.1979	-	Zarz.OOZZ	dla żegl.
19. Brązowa Odznaka Zasłużony Działacz Ligi Obrony Kraju	28.06.1979	17	Z.Woj.LOK	dla LOK

20. Pamiątkowa odznaka Centrum

Szkolenia Specjal. Mar. Woj. 9.12.1994 434/94 Kdt CSMW w rozw.CS

W roku bieżącym po przez SZŻAK Oddz. w Opolu wystąpiłem o weryfikację przeznaczonego mi Brązowego Krzyża Zasługi z Mieczami przez K.O. "Luneta" Pomorskiego AK - w załączeniu oświadczenie z dn. 15.07.1978 r. Schulza Aleksandra b.kmdt Podokręgu Bydgosko Gdańskiego.

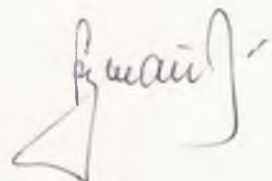
Do niniejszego pisma dodaję :

- działalność moją w czasie okupacji opisałem w oparciu o wiedzę, jaką z ramienia sprawowanej przeze mnie w poszczególnych okresach funkcji w THH/AK a ponadto stosowałem się do decyzji, że drużyna a następnie pluton jest jednostką szkieletową t. zn. zastępowi mieli sobie upatrywać kogo do swego zastępu chcieliby włączyć w ostatnim okresie działalności,
- inne dane dotyczące składu drużyn, plutonów oraz Komendy THH w poszczególnych okresach oraz realizację akcji "B - 2" w tak szerokim zakresie zaczerpnąłem z takich materiałów jak :
 - Szare Szeregi. Harcerze 1939 - 1945, red. J. Jabrzemski, t.II, PWN, Warszawa 1988, s.161-186,
 - oświadczenia świadków : Bendiga Franciszka ps. "Ksawery" z dn. 11.03.1976 i Henryka Szymanowicza ps. "Marek" z dn. 11.01.1992 oraz pisma :-" Joachima " por.AK o odznaczeniu Brązowymi Krzyżami Zasługi z Mieczami z adnotacją por. "Michała" z dn. 10.02.1945 r. - Zygmunta Tanasia ps. "Przebiegły Rys" p.tyt. "O historyczną prawdę" - załączam,
- odnośnie współpracy THH/AK z Edmundem Welcem nic konkretnego nie mogę powiedzieć, gdyż nie miałem żadnego kontaktu a w ciągu 2-letnich lat po wyzwoleniu Gdyni nie byłem obecny na tym terenie,
- kontakty moje z członkami THH/AK po zajęciu Gdyni przez wojska radzieckie i polskie początkowo były luźne a to ze względu na moją nieobecność w Gdyni / zasadnicza służba wojskowa od 13 maja 1945 do 13 sierpnia 1947 r. i od 1950 - Kościerzyna i Opole do dnia dzisiejszego / oraz krótkie spotkania z okazji uroczystości kilka razy w roku w czasie mojego parodniowego pobytu w Gdyni, przyczym nie zawsze mogłem się z kolegami spotkać, gdyż w tym czasie nieraz przebywali na rejsach jednostek pływających / "Kamienne Serce", "Złamana Strzała", "Przebiegły Rys", "Złota Błyskawica", "Wali Góra".

Również załączam moje zdjęcie - prawdopodobnie z 1948 r. - wcześniejszego nie posiadam.

Starałem się wiernie przedstawić moje losy do chwili obecnej, co zajęło trochę czasu.

Zycząc dużo zadowolenia Zespołowi Fundacji i Pani Magister, łączę wyrazy szacunku.

1/2. Dokumenty dotyczące reletowa:
Szymanski Bolesław

1. "Oświadczenie świadka" Aleksandra Schulze z 15.07.1978 nt. działalności konspiracyjnej Bolesława Szymanski'ego, kserokop. omyp. k. 1 s. 1
2. Wniosek "Joachim" (Joachim Joachim-sylke) o odsuszenie Brzozowym Krzyżem Zastugi z Miernami z uwagi "Michota" (Aleksandra Schulze), kserokop. rph. k. 1 s. 2

Schulz Aleksander ps. "Michał"

Poznań, dnia 15.07. 1978 r.
(miejsowość)

60-288 Poznań, ul. Berestecka 3

(Nazwisko, imię, pseudonim i adres składającego oświadczenie)

OŚWIADCZENIE ŚWIADKA

Ja, jako uczestnik(~~ce~~) (wymienić formację Ruchu Oporu, ~~nazwa obozu~~, formację wojskową od — do): 747 4 Armii Krajowej na Pomorzu, karendant Podokręgu Bydgosko-Gdańskiego AK /w 1944 r. do wyzwolenia/ świadomy(a) odpowiedzialności wynikającej z przepisów prawa karnego za prawdziwość nardanych niżej przeze mnie faktów, legitymujący(a) się dowodem osobistym seria i numer 16 2945 227 wydanym dnia 29 V 1979 r. przez KMHO Poznań

o ś w i a d z a m:

ze Ob. Szymański Bolesław syn ~~Antoni~~ Janek Józefa urodz. dnia 24.07. 1924 roku w Gdyni jest mi znany(~~a~~) ~~osobiste~~ jako uczestnik(~~ce~~) (wymienić formację Ruchu Oporu, nazwę obozu lub więzienia formację wojskową oraz okoliczności, w których świadeł: zetknął się z otrzymującym(cą) oświadczenie i czasokres od — do): walki podziemnej z hitlerowskim okupantem na terenie Wybrzeża Gdańskiego w szeregach Tajnego Hufca Harcerzy - Gdynia.

Wyżej wymieniony(~~a~~) posiadał(~~a~~) pseudonim "Cicha Woda" i pełnił(~~a~~) funkcję — brał(~~a~~) udział (w tej części opisuje się: przebieg służby i działalność w okresie bezpośredniego udziału w walkach wolnościowych, pełnioną funkcję, stopień wojskowy, w jakich był(~~a~~) oddziałach, grupach, placówkach, pod którym dowództwem, kierownictwem, udział w akcjach bojowych i innych, w jakich miejscowościach, nazwa obozu itp. wszelkie zmiany i czasokres od — do): był d-cą Drużyny im. Pułk. Stanisława Dąbka w II Plutonie III Oddziału Dywersyjno Wywiadowczy 02 AK. Wyżej wymieniony odznaczony został Brązowym Krzyżem Zasługi z Mieczami rozkazem K.O. "Luneta" Pomorskiego AK l.dz. 223/1 poz. 49 "Woda" z 24.12.1944 r.

Jeżeli świadek jest członkiem ZBoWiD, powinien wpisać numer legitymacji członkowskiej 448 7 83 wydanej przez Zarząd Okręgu w Poznanu *Legitymacja nr 448 7 83*

Własnoręczność podpisu stwierdza się:

Aleksander Schulz
Prawdziwość powyższych danych stwierdzam własnoręcznym podpisem.

Schulz Aleksander por. rez. b.kmdt Podokręgu Bydgosko-Gdańskiego

(pieczęć i podpis odpowiednich władz lub Zarządu ZBoWiD)

(Nazwisko, imię, stopień wojskowy, funkcja, stanowisko) 14

Do
Gausa Hornundaula Obersta
Pomorskiej Armii Krajowej

W związku z 15 rocznicą
odsyłania Dostojni do Morga za porażenie
Zastępi i pracy konspiracyjnej -
prezentujemy do odwołania listy
Zastępi z miejscami występowania

1) Zastępi	Moski Opat	Edmund Szwed
2) Zastępi	Tranda Suce	Jan Wąsik
3) Zastępi	Przebiegi Ryś	Wojciech Tomi
4) Zastępi	Wali Goin	Edward Nowak
5) Zastępi	Ciechi Woda	Władysław Jędrzejko
6) Zastępi	Tstrąg	Robert Dyduch
7) Zastępi	Arapien Ryś	Jan Nowak
8) Zastępi	Chytry des	Jan Nowak
9) Zastępi	Przeloty Ptak	Wojciech Tomi

Joachim
in. K.
(Joachim Joachimowski)

K. D. Janusz wadał w. w. odwołanie BKZ z M.
a por. „Joachimowi” Srebrny K. Z z M.

Michał
(A. Schulz)

IV/1. Korespondencja Fundacji
z B. Szymańskim:

1. Pismo Fundacji z 11.12.1995,
mpis kop. k. 1 o. 1
2. Pismo do Fundacji z 11.01.1996
- dot. Józefa Szymańskiego (ojca),
Stefana Jucimskiego, Antoniego
Fra, chowialka, mpis oryg. k. 1 s. 2

Toruń 11.12.95

4.

Ld2 9287/A/95

Szan. Pan

Bolesław Szymański

54-060 OPOLE

Szanowny Panie !

Bardzo serdecznie dziękuję za obszerne informacje uzupełniające pański życiorys. Wspomina Pan w swojej relacji, że ojciec był w AK. Czy mógłby Pan napisać coś więcej o służbie konspiracyjnej swojego ojca oraz podać więcej danych o Stefanie Rucińskim ?

Łączę wyrazy szacunku

Dokumentalistka

mgr Hanna Marcinkowska

Bolesław Szymański

Opole, dnia 11 stycznia 1996 r.

F u n d a c j a

45 - 060 Opole

Archiwum Pomorskie Armii Krajowej

ul. W. Garbary 2

87 - 100 T o r u ń .

Stosując się do prosby Pani mgr Hanny Marcinkowskiej podaję dodatkowo co następuje :

wiem jedynie z bezpośredniej z moim ojcem rozmowy oraz obserwacji osobistej spotkań, w których uczestniczyli w miejscu zamieszkania w Gdyni, przy ul. Portowej 6a - Stefan Ruciński, Józef Szymański - mój ojciec i Antoni Frąckowiak. wiem, że d-cą był Stefan Ruciński a pozostali wchodzili w skład oddziału AK.

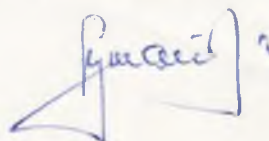
Dalszych szczegółów nie znam, poza tym iż na tydzień przed oswobodzeniem Gdyni ojciec mój opuścił swoje stanowisko pracy wydawcy wody pitnej na okręty niemieckiej marynarki wojennej na terenie portu gdynskiego wskutek gróźb obsługi załóg okrętów, podejrzewających ojca o przekazywanie danych dotyczących okrętów. Ojciec mój ukrywając się na terenie miejsca zamieszkania zapewniał bezpieczeństwo mieszkańców, kierując ich do schronów przed nalotami samolotów nad Gdynię. Niestety, dnia 19 marca 1945 r. około godz. 17-tej został z broni maszynowej samolotu sowieckiego ostrzelany tracąc życie natychmiast.

Wiem, że również nie żyje Antoni Frąckowiak. Losów dalszych Stefana Rucińskiego nie znam. Jedynie podczas bytności w ZBOWiD w Gdyni spotkałem się z Stefanem Rucińskim, który ucieszył się z naszego spotkania wiedząc, że należałem do THH/oddz. dyw.-wywiad. O2 AK, potwierdził uczestnictwo mojego ojca w oddziale AK, którego był dowódcą.

Ze względu na utratę ciągłego kontaktu z uwagi na służbowe przeniesienie od 1951 roku do Koscierzyny a następnie do Opola jedynie utrzymywałem łączność korespondencyjną oraz spotykałem się kilka razy w roku podczas bezpośredniego kontaktu z kolegami - członkami THH/AK i uczestnictwie w organizowanych uroczystościach na terenie Gdyni.

Z Panem Stefanem Rucińskim nie spotkałem się więcej. Napewno pewnych danych można by było osiągnąć w Zarządzie Oddziału Gdynskiego AK lub w Związku Kombatantów Rzeczypospolitej Polskiej i Byłych Więźniów Politycznych z akt personalnych / o ile nie żyje / Pana Stefana Rucińskiego i jego relacji z osobistej działalności oddziału AK.

Z wyrazami szacunku

J.M-120/729 Pom.

Gdynia

Szymanski Bolesław

V. Party informacyjne -
- wypisy ze świądek

№. 15

Gdynie 1.
THH

Szymonowski Bolesław

Drużyna THH w Gdyni.

rob. rel. E. Przytarskiego M-542/1182

H.M.M.

Gdynie L.
TMM

Szymoniski Bolesław
ps. "Ciche Wode", członki TMM w Gdyni.
Kprocedur do organizacji; Fr. Mochwa.
Drużnoloy. #

zob. rel. Fr. Mochwa sygn. M-540/1180

H. M.M.

Kpr Szymon'ski Bolesław
adres obecny 45-060 Opole.

Gdynia
IHHH
4.

inf Tania I 1987
nr. 29 03 1924 w Gdyni
of-cie dr-m im PTK Dabka IHH
oddział Dyr - kpr O II PTK Gdynia.
ps. "Cicha Woda" strona 1992 - 28. III 1995

ELŻBIETY ZAWACKIE

Gdynie^{5.}

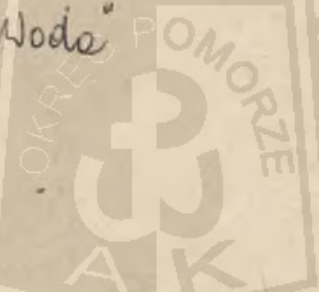
THH

SZYMANSKI BOLESŁAW

"Ciche Noda"

1939

1945

45-060 Opole

tel. 32-793

zwrócić → p. Stechnienciu su 20 z AK w 803

H. Now w. P1.

GDYŃNIA 6.
THH

SZYMAŃSKI BOLESŁAW - „Cicha Woda”

Syn Józefa, ur. 24.03.1924r. w Gdyni.
Dowódca drużyny im. Pułk. St. Dąbka
w THH Oddział Dywersyjno - Wywiadowczy
02 AK Gdynia. Służba 1942 - 28.11.1945r.
Stopień kapral.
Adres: 45-060 Opole,

rel. 2. Turus

AM

F. Gdziejewicz
THH

SZYMAŃSKI BOLEŚLAW

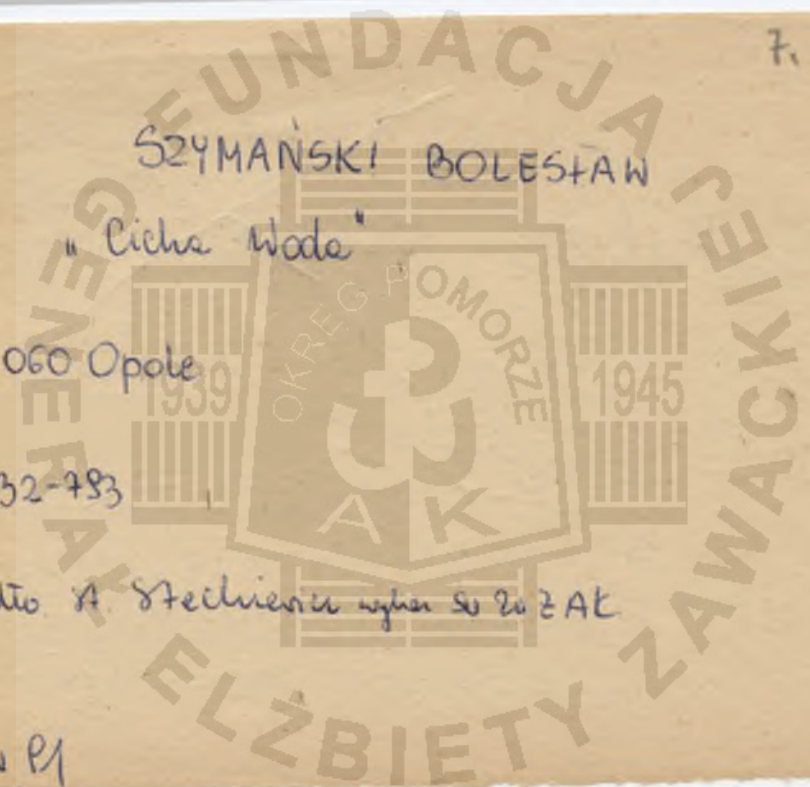
"Cicha Woda"

45-060 Opole

tel. 32-783

źródło A. Stechniaka wykonał S. Żak

H. Zaw P1

Adyris 8

SZYMANSKI Bolesław ps. "Woda"

urodz.

Drużynowy

Br. K 2217

Wykaz odznaczeń "Jary" - Michała

M-120

9. T.H.
Gdyim

Szymański Bolesław, "Cicha Woda".
1942 strona 1, w 1943 reszta strony
1944 d. 12 stycznia 5 strona i 15 strona
Dobles i 2 Plutonia T.H.

inf. z. Tomas

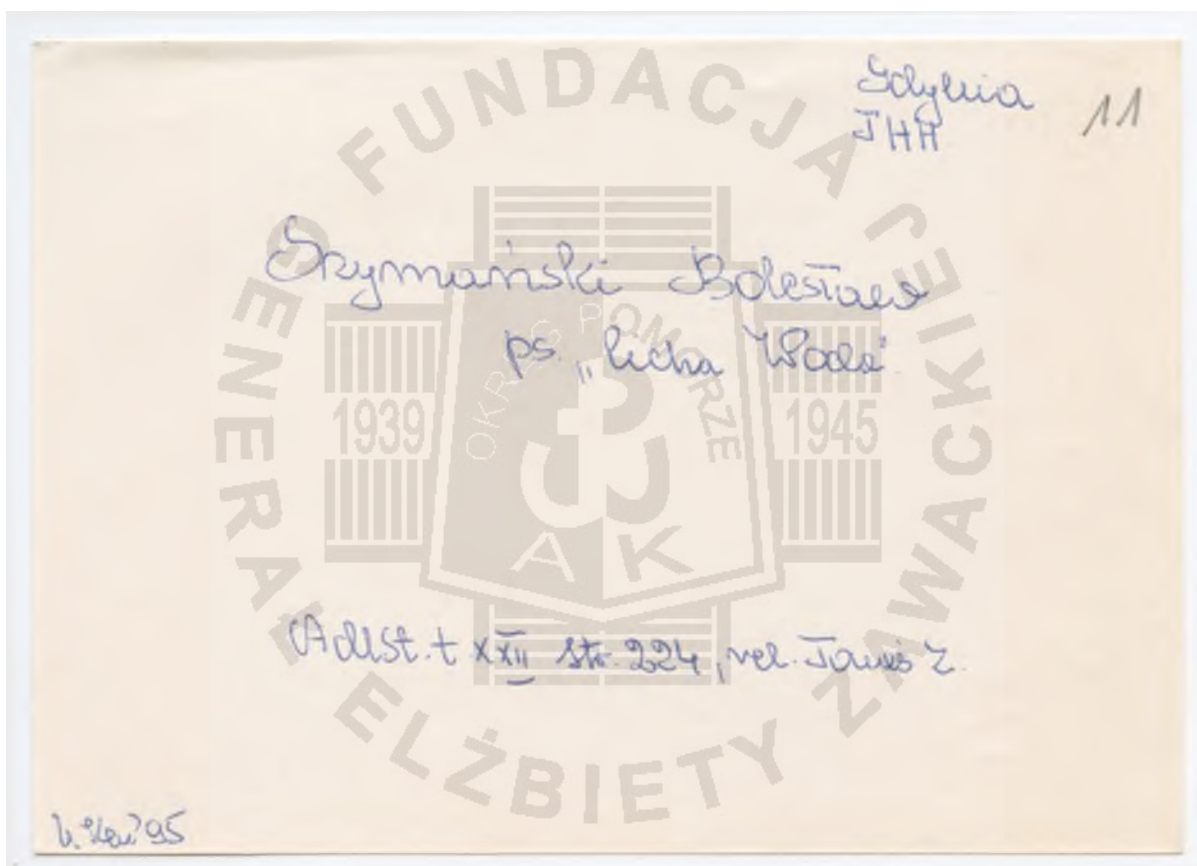
Szymanski Bolnes

Gdynie
TMM
10.

Dziękuję w TMM, który umożliwił
płynięcie 21.08. 1944 r.
(długość lin. pika Dabka) (plut. 02)
95. "Ciche Wode" (

rob. T.: Wawrzyniak J., insp. Gdynie,
1/53, 18

KMM-PS

Szymański Bolesław Gdynia

zob: kieszka problemowa
ZHP-JHH, lista
członków Taj.

Bolesław Szymański syn Józefa ur. 24.03.1924r. w Gdyni THH-AK
drużynowy Drużyny im. Płk. Stanisława Dąbka w II Plut. THH-AK
ps. "Cicha Woda" Oficer Straży Pożarnej (po zawale serca) JHH
pracuje na 1/2 etatu AK
45-060 Opole
12

Stefan Hercesy
w Gdyni - mieszka
niemcy "B-2".

18. VII 1999

Szymański Bolesław

Gdynia
THH 13
PK

Bolesław SZYMAŃSKI syn Józefa <i>Major Przerucki</i>	st. bosman	24.03.1924 Gdynia <i>nr.</i>	"Cicha Woda" <i>ps.</i>
1940-23.III.1945 r. d-ca Drużyny im. Płk. Stanisława Dąbka II Pluton THH-AK			

wzrostnik aliji "B-2"
zob: relacja Ltg. Tanasie'a
U-42/651

esk. III 199

✓
Szymański Bolesław
s. Jana
ur. 24. III 1924
BKZ z Mieczami
ps. "Cicha Woda"

Gdynia
AKI
14

zob. Sadowski Józef,
Młwi nr 31806,
N-42 1998, s. 183, poz. 48

Szymonowski Bolesław

15

ps. „Ciche Wode”

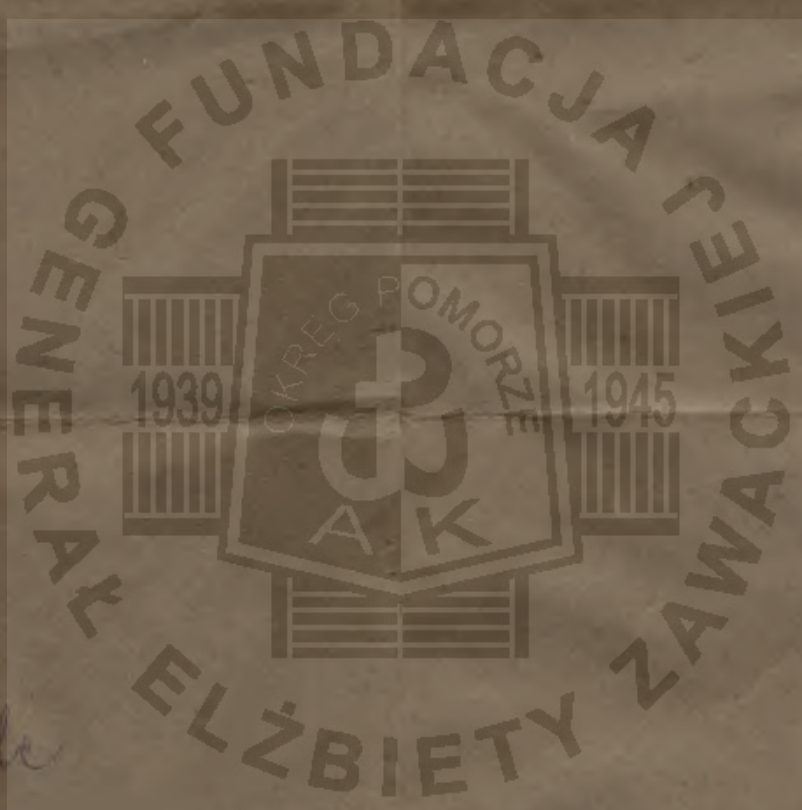
Mosestnik Algi „B-2”

zob. Śmiernochowski Alfons, Spod
kwalen lilijki, Gdynia 2011,
s. 420

kr. VIII/14

ARCHIWUM
Elżbiety Zawackiej
poz. 120-M
data wpływu 19-87

fotogr. H. Marnikowski
oprac. lipiec 1995 r.

54-060 Opole

Gdynia

nr leg. 206
nr adm. 206

Cicha Woda
Szymanski Bolesław

Szymański Bolesław

